

Rebelky napříč historií

Ráda bych tu vyzdvihla ženy, které se toho nebály a navzdory očekáváním své doby šly proti proudu. I když jich bezpochyby byly miliony, já z nich symbolicky vybírám svou TOP 7.

Manželství jako pole pro rebélii

V dějinách bývalo jedním z hlavních polí, na němž se vyjednávala moc, sňatkové tržiště. Královské dcery a sestry se na něm stávaly živými šachovými figurami. Pro většinu žen nebyla otázka, koho si chtějí samy vzít, ale kdy a pro čí prospěch se tak stane. Přesto se našly vládkyně, které odmítly být pouhou figurkou a zavedeným zvyklostem se postavily.

Každá z nich měla jinou zbraň – některá moc, jiná myšlenku, nápad nebo odvalu vidět svět jinak. Společné ale měly to, že se odmítly smířit s tím, jak „to má být“.

1. Alžběta I. (1533–1603) se vědomě rozhodla zůstat neprovdaná

Když potřebovala upevnit spojení, přislíbila svou ruku, ale jakmile dosáhla svého, jednání bez váhání ukončila. Její osobní svoboda se postupně stala symbolem nezávislosti celého státu. „Jsem vdaná za Anglii,“ prohlásila — a svět jí uvěřil.

2. Hatšepsut: faraon s falešným vousy

O dvě tisíciletí dříve vládla Egyptu žena, která zašla ještě dál. Hatšepsut

(cca 1507–1458 př. n. l.) se po smrti svého manžela ujala vlády jako regentka, ale brzy se nechala korunovat za samotného faraona. Aby předešla svému zpochybňování, přijala titul „Syn Rea“ a nechávala se zobrazovat v mužském oděvu i s ceremoniálním vousy. Nešlo o osobní pózu, ale o nutnost — byl to jediný způsob, jak udržet moc v systému, který ženskou vládkyni neznal.

Vynalézavé rebelky

Ty, které objevovaly svět dřív, než to bylo dovoleno

3. Ada Lovelace (1815–1852) napsala první algoritmus pro „Analytický stroj“ Charlese Babbage. Dnes je považována za první programátorku.

4. Hedy Lamarr, původně herečka, spolu s hudebníkem Georgem Antheilem vynalezla „frequency hopping“ – systém, který později umožnil vývoj Wi-Fi a Bluetooth.

5. Mary Anderson si roku 1903 nechala patentovat první praktické stěračce čelního skla. Automobilky je zpočátku odmítaly s tím, že „řidiči je nebudou chtít“.

6. Dr. Virginia Apgar – v 50. letech zavedla Apgar skóre pro hodnocení zdravotního stavu novorozenců – dnes se jedná o světový standard.

7. Alice Ball (1915) Chemická průkopnice, která vyvinula první účinnou metodu léčby lepry z oleje chaulmoogra. Zemřela v pouhých 24 letech a její práce byla dlouho připisována mužskému kolegovi.